

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Utarninkas, Sausis-January 12, 1915.

PRICE, 2c.

No. 9

Austrai Paskandino Francijos šarvuotlaivi

Septyni vokiečių skraidytojai mete bombas Dunkirkan

Kitchener sako, kad karė Geg.
mėnesyje dar tik prasidesianti

Vokiečiai užpuola stipriausią rusų liniją prie Varšavos

AUSTRAI PASKANDINO
FRANCŲ ŠARVUOTLAIVI

BERLINAS, Jan. 11. — Iš
Viennos oficialiai yra pranešta,
kad Austrijos pajūrinis laivėlis
No. 12 paskandino milžinišką
Francijos šarvuotlaivį Courbet.

Kada pajūrinis laivėlis ap-
daužė torpeda šarvuotlaivį
Courbet'ą, tai šarvuotlaivius i
pagelbą atbėgo kitas laivas
Jean Bart. Bet priplaukda-
mas užvažiavo ant apdaužyto
šarvuotlaivio ir jį paskandino.
Francijos pranešimas užtyli
apie praužimą šarvuotlaivio
Courbet'o, o tik sako, kad buvo
apdaužytas Jean Bart.

Pražuves šarvuotlaivius Cour-
bet buvo vienas iš naujausių
šarvuotlaivių, pastatytas da tik
1911; turėjo dvyliką didžiausių
kanuolių dvylikos colių kalib-
ro, 22 armotas po 5½ colių ir
keturias trejesvarines. Vežė
904 kareivių.

DUNKIRKE UŽMUŠTA PENKI ŽMONĖS.

LONDONAS, Jan. 12. — Gau-
ta čia žinių, kad vokiečių bom-
bos, kurias jie mėtė iš aeropla-
nų ant Dunkirko, užmušė 5
žmones Dunkirko priemiestyje.
Pačiame mieste daugelis buvo
sužeista. Tai buvo šeštas vo-
kiečių aeroplanų užpuolimas
ant šito miesto dviejų savaitių
bėgyje. Taip dažnai vokiečiai
užpildinėjo tą miestą tur but
todėl, kad mano, jog Dunkirke
yra Anglijos generalų štabas.

Belgų du aeroplanai buvo už-
puolę vokiečių septynis aerop-
lanus, kada tie jau rengėsi
skristi nuo Dunkirko. Mušis
tarp aeroplanų ėjo baisioj aug-
štumoj. Belgai buvo išsikėlę už
vokiečių ir šaudė į juos iš kul-
kasvaizdžių. Penki vokiečių
aeroplanai nuskrido; paliko tik
du. Jie pasikėlė dar augščiau,
o belgai ir vėl dar — augščiau.
Pagalios jie mušėsi jau 9,000
pėdų augštumoj. Tik umai
vienas vokiečių aeroplanas pa-
sivertė ir nuo baisiausios aug-
štumos puolė žemėn. Mašina
sutrūpėjo į šupulius. Skraidy-
tojas nupuolė negyvas. Pasili-
kęs vokiečių aeroplanas tada
pasileido bėgti. Vienas iš bel-
gų

nuskrido ne į vokiečių pusę, bet
nuskrido toliaus į Franciją, ant
Calais.

MUSIS ŪRE.

PARYŽIUS, Jan. 12. — Vo-
kiečių aeroplanas, kurs skrido
ant Amiens miesto Francijoje,
tapo pašautas, ir nupuolė žė-
mėn. Kaip tik francuzai pa-
matė, kad atskrenda vokiečiai,
tuojaus francuzų skraidytojas
pasikėlė oran, ir pradėjo šau-
dyti į vokiečių aeroplaną.
Francuzai pasisekė pataikyti.
Vokiečių mašina nukrito į fran-
cuzų linijas. Vienas vokiečių
skraidytojas tapo užmuštas.

Telegrama iš Dunkirko sako,
kad užvakar bombardavo Dun-
kirka net dvylika vokiečių ae-
roplanų. Iš viso jie išmetė
apie trisdešimt bombų. Bet
Dunkirko miestas, kurį jau ne-
syk bombardavo iš oro vokie-
čiai, gerai yra apsisaugojęs,
taigi žmonių neužmušė. Tik
apardė daug namų. Sako, kad
tie patys aeroplanai, kurie bom-
bardavo Dunkirką, buvo norė-
ję skristi Anglijon, bet oras bu-
vęs netikęs, taigi jie sugrįžė iš
pusiaukelės ir užpuolė ant Dun-
kirko.

KADA PASIBAIGS KARĖ?
GEGUŽYJE JI TIK PRASIDES.

LONDONAS, Jan. 11. — Ang-
lai iki šiol dar labai mažai ka-
reivių pristatė į mušio lauką
Francijon. Jie rengiasi dau-
giaus kariuomenės pasiųsti tik
pavasaryje. Todel talkininkų
veikimas Francijoje ir Belgijoje
iki šiol apsirubežuoja mažomis
atakoms ant vokiečių, kurios
nieko svarbesnio negali atsiek-
ti. Kada talkininkų spēkos bus
pakaktinai didelės, tada jie pra-
dės iš visų pusių varyti vokie-
čius.

Vyriausiam karės laiko mini-
steriui lordui Kitcheneriui bu-
vo paduotas klausimas: Kada
karė pasibaigs?

Jis atsakė:
"Aš nežinau, kada karė pasi-
baigs, bet aš žinau, kada ji pra-
sidės, o tas bus gegužės mėne-
syje."

Tas reiškia, kad anglų ka-
riuomenė gegužės mėnesyje
jau bus Francijoje, ir tada ang-

Photo by American Press Association.

Belgų bažnyčia paversta į vokiečių ligonbutį. Belgų daktar's
egzaminuoja sunkiai sužeistą vokiečių kareivį.

lai kartu su francuzais galės
pradėti visuotinę užpuolimą
ant vokiečių.

Kaikurie belgi mano, kad
anglų kariuomenė bus daug an-
ksčiau nusiųsta Francijon, tai-
gi daug anksčiau prasidės ir vi-
suotinas užpuolimas. Iš kitos
pusės yra manoma, kad nors
ir anksčiau anglai pasiųs savo
naują kariuomenę, bet tikras
persilaužimas, nuo kurio pri-
gulės karės užbaigimas, įvyks
ne anksčiau kaip vasarą.

VOKEČIAI UŽ RAWKOS UPES.

VARŠAVA, Jan. 11. — Vo-
kiečiai dabar perėjo Rawkos u-
pę, ir apsisakė ant rytinio upės
kranto.

Šiandien jie atakavo svar-
biausią rusų liniją, kuri ran-
dasi ne daugias kaip už 30 my-
lių nuo Varšavos. Šita linija
yra labai gerai apsaugota ir ap-
supta vielomis. Vokiečių ata-
ka buvo atmušta su nuostoliais,
bet mušis dar tebesitęsia, ir dar
gali visai nusibaigti.

Vietomis vokiečiai su rusais
šaudosi labai iš arti. Yra vie-
ty, kur viename kaime gale
randasi rusai, o kitame vokie-
čiai.

Labai smarkus mušis pasku-
tinėmis dienomis buvo prie
Bolimowo. Mušyje tai vokie-
čiai paėmė rusų transejas; tai
rusai paėmė vokiečių transe-
jas. Ant miško pozici-
jų prie Bolimowo vokiečiai bu-
vo užpuolę net tryliką kartų.
Nuostoliai jų buvo dideli. Bu-
vo sukrautos didelės kruvos la-
vonų, ir paskutines dvi atakas
rusai atmušė, užsislėpė už jų
javytų knirų.

Kares žiniu sutrauka

VOKEČIAI užpildinėjo rusų
linijas už Rawkos upės, 30
mylių nuo Varšavos, bet bu-
vo atmušti.

RUSAI iki šiol dar neperėjo
Vengrijon. Galicijoje aust-
rai atmušė atakas. Padėji-
mas neatsimainės.

FRANCIJOS miestą Dunkirką
vėl bombardavo iš oro vokie-
čių skraidytojai. Užpuolime
dalyvavo septyni aeroplanai.
Penki žmonės užmušti. Vie-
nas vokiečių skraidytojas
nukrito. Vokiečių aeropla-
nus nuvijo belgai skraidyto-
jai.

AUSTRŲ pajūrinis laivėlis No.
12 sudaužė Francijos šar-
vuotlaivį Courbet. Šarvuot-
laivis paskandino, kada ant jo
užvažiavo kitas Francijos
laivas Jean Bart.

RUSIJOJ MAŽA ATMAINŲ.

LONDONAS, Pan. 12. — Ru-
sijos ir Vokietijos pranešimai
nenurodo jokių svarbesnių
atmainų mušių laukuose Pru-
suose, Lenkijoje ir Galicijoje.
Rusų pranešimas sako, kad sau-
sio 10 d. vokiečiai keliuose vieto-
se atakavo rusų linijas, bet bu-
vo visur atmušti. Atakoj prie
kaimo Samice vokiečiai norėję
apgauti rusus, sakydami, buk
jie pasiduoda, bet rusai apgauti
nesidavė ir vokiečius nuvėrė.

Austrijos pranešimas sako,
kad rusai bandė pereiti Nidos
upę, bet buvo visur atmušti. Vi-
sur kitur padėjimas neatsimai-
nės.

Rusai jau antrą savaitę giria-
si, kad jau atėję Vengrijon, bet
dar vis neperėjo Karpatų. Ju-
kovina belgi matyt randasi bu-
rankose. Žmonės iš Bukovi-
nos bėga Viennon.

New Yorko mokytojos galės buti motinomis

Chicagietės prašo prezidento atmesti Burnetto bilių

MOTINŲ MOKYTOJŲ
LAIMEJIMAS.

ALBANY, N. Y., Jan. 11. —
Mokytojos New Yorko valsti-
joj negalėjo ištekti, nes kada
tik pagimdavo vaiką, tuojau
buvo paliuosuojamos nuo dar-
bo. Priežastis buvo paduoda-
ma ta, kad ji apleidžia savo dar-
bą be reikalo.

Dabar, pagal edukacijos de-
partamento nutarimo, mokyto-
jos galės buti ir vaikų gimdyto-
jomis ir vaikų mokytojomis.
Jeigu mokytoja, taip kokia liga
susirgus, gal neateiti į darbą, tai
tuo labiau ji gali neateiti į dar-
bą, kada jai reikia pagimdyti
kudikį. Jeigu po kudikio pa-
gimdymui ji taip pat gali mo-
kinti vaikus, kaip ir pirma, tai
ji gali pasilikti mokytoja.

Klausimas apie mokytojų tel-
sę gimdyti vaikus buvo iškilęs
kada kelios mokytojos buvo
prašalintos iš darbo, nes jos ne-
atėjo į mokyklas, turėdamos
pagimdyti vaikus. Mokyto-
jos kreipėsi teisman, nurodinė-
damos, kad toks pasielgimas su-
jomis yra priešingas konstitu-
cijai. Teismas pripažino, kad
tvarką su mokytojomis gali da-
ryti edukacijos departamentas.
Taigi edukacijos departamen-
tas dabar ir tarė apie tą dalyką.

RUMUNIJOS STOS I TALKININKŲ PUSĘ.

BUCHAREST, Rumunija,
Jan. 11. — Rumunija yra prisi-
rėngus prie karės. Ji eis švien-
su talkininkais — Francija Ru-
sija, Anglija, Serbija ir Belgija.
Jos pasirodymas ant karės lau-
to čia kelių dienų arba gal net
valandų klausimas. Vokie-
čių infemė puolė Rumunijoje,
kuomet rusai sumušė savo prie-
šus Bukovinoje ir Kaukaze.
Graikija taip pat įsikiš į karę,
sekdama Rumunijos pavyz-
džiu.

ITALIJA SIUNČIA LAIVYNĄ PRIEŠ TURKUS.

RYMAS, Jan. 11. — Penki
Italijos kariški laivai ir burys
torpedinių laivų naikintojų iš-
plaukė iš Toronto subatoje 7
val. vakaro, viena valanda po
to, kaip pasibaigė terminas, pa-
skirtas ultimatumu Turkijai.
Laivynu komanduoja vice-ad-
mirolas Cagni. Kur laivai
plaukia, nežinia, bet spėjama,
kad į Hodeida, Arabijos portą,
kuriam turkai suėmė anglų
konsulį, pasilepusi Italijos
konsulate. Sako, laivai reika-
lausia, kad Hodeidos vyriausy-
bė paleistų Anglijos konsulį ir

CHICAGIETĖS MOTERIS
PRAŠĖ WILSONO, KAD
NEPASIRASYTU PO
ATEIVYSTES SUVARŽYMO
BILIUM.

WASHINGTON, D. C., Jan.
11. — Pas prezidentą Wilsoną
buvo atsilankiusios Chicagos
moteris Miss Jane Addams,
Miss Mary McDowell, Miss Ly-
dia Shmidt ir kitos. Jos pra-
šė prezidento, kad jis nepasira-
šytų po biliu atėivystei su-
varžyti, kurs reikalauja, kad
atvažiuojantis mokėtų skaityti
ir rašyti. Prezidentas nieko
aiškaus nepasakė, bet minėjo,
kad jis priešingas esąs budui
suvaržymo, kurį bilius priima,
tai yra priešingas reikalavi-
mui, kad kiekvienas kas alva-
žiuoja Amerikon mokytų ska-
ityti ir rašyti.

Už visas moteris kalbėjo Miss
Jane Addams ir nurodinėjo
prezidentui, kad daugelis kas
atvažiudamos Amerikon ne-
mokėjo skaityti ir rašyti, bet
paskui čia išmoko.

NEW YORKE DAUGYBĖ BEDARBIŲ.

NEW YORK, Jan. 11.
Church Forumo nepilni
skaitliavimai parodo, kad
Yorke yra su viršum 56
bedarbių. Žmonių netu
savo pastogės skaičius
60,000.

GEN. SCOTT VAŽI NACO.

EL PASO, Jan. 11. — Genero-
las Hugh L. Scott, generalio sta-
bo viršininkas Suv. Valstijose,
išvažiavo šiandien į Naco, Ariz-
oną, kur jisai tikisi gauti Sonoros
gubernatoriaus Maytorenos pa-
rašą po kontraktu, po kuriuo
jau yra pasirašę gen. Hill, Car-
ranzos kareivių vadas Sonoro-
je. Manoma, kad kuomet a-
biejų Mexikos frakcijų virši-
ninkai pasirašys po tuo kontra-
ktu, tai pasibaigs nesusiprati-
mai Mexikos parubežyje su Su-
vienytomis Valstijomis.

ORAS.

Giedra šiandien ir gal but ry-
toj. Truputį šilčiau rytoj.
Temperatura vakar augščiau
sia 38 laipsniai 3 val. išryto;
žemiausia 30 laipsnių šiandien
2 val. išryto.
Saulė teka 7:17, nusiklūda
4:36.

saliutuotų Italijos vėliavą, ko
neišpildė Turkijos valdžia. Je-
gu reikalavimas busias atme-
tas, tai laivai imsia bombarduo-
ti Hodeidą.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Viena iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėlius.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.00. Kitur, ne Chicagoje, metams \$6.00, pusei metų \$3.00. Trims mėnesiams \$1.75. Dviem mėnesiams \$1.25. Europoje, metams \$7.00. Pavienių dienraščių numerių kaina 2c. Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

101

Redakcijos Straipsniai

Karės sukūrys

Kaip koks sukūrys, dabartinė karė intraukia vis daugiau ir daugiau šalių.

Dvejetas dienų atgal iš Paryžiaus ir Londono atėjo žinia, kad Rumunija pavedusi Suv. Valsčių pasiuntinį atstovauti jos reikalus Berline ir Vienoje. Jeigu ta žinia teisinga, tai reiškia, kad Rumunija atšaukia savo pasiuntinį iš Vokietijos ir Austrijos, vadinasi, — pertraukia su jomis diplomatinis susisiekimus.

Dabar jau girdėti, kad Rumunija laisvo savo kariuomenę — su Anglijos ir Prancijos pagalba — ir rengiasi daugiau kaip pusę milijonų vyrų an karės lauko.

Kartu eina paskalai, kad Rumunija tariasi su kitomis Balkanų valstybėmis apie įsteigimą Balkanų Sąjungos, kurios tikslu busi kovoti prieš Turkiją ir Austriją. Ton sąjungaon prigulėsianti ir Bulgariją; taipgi ir ji eisianti išvien su talkininkais, o ne su vokiečiais ir austrais, kaip buvo manyta iki šiol.

Turkų pusėn stojo Persija, kas yra visai nenuostabu po kaip ją begėdiškai apiplėrusai su anglais.

Bet užvis svarbiausias dalykas tas, kad į Europos karę keisikšti ir Italija. Ji suo su Turkija, kuri Hodeiesterse suėmė anglų konsulį, ir slėpusį Italijos konsulatę. Italijos reikalavimas, kad Turkija atsipaštytų prieš ją ir paleistų anglų konsulį, buvo neįsipildytas, ir dabar, kaip girdėti, kariskais Italijos laivynas jau plaukia link Hodeidos portu, kad privertus jo vyriausybę nusileisti arba pradėjus bombarduoti jį.

Nesustipratimai su Italija gali tuo tarpu pasibaigti nedidelio susirėmimo, jeigu Vokietija ir Austrija prispirs turks per daug nesišiausti; bet kad ankščiau ar vėliau turės kilti ir galutinas konfliktas tarpe Italijos ir bent kurios kariaujančiųjų šalių, tai rodos abejonės nebėra. Tiek talkininkai, tiek Austrija spaudžia ant Italijos, kiek spėkų turėdamos, kad patraukus ją savo pusėn, ir tą spaudimą ji vargiai pajiegs ilgai atlaikyti.

Dabartinė karė stato ant peilio aštrumų ne tik kariaujančiųjų, bet ir neutralių šalių reikalus. Nuo to, kaip ji pasibaigs, priklausys santykiai po karės. Nuo to, kokią poziciją joje užims kiekviena šalis, priklausys, ar jos ateityje turės

daugiau, ar mažiau. Baimė praziopsoti momentą ir neturėti balso, kuomet ateis taikymesi valanda, verčia todėl ir kariaujančiasias šalis nuolat nervuoties ir galvoti apie karę.

Visgi kaip netikusiai yra susidėję santykiai dabartiniam pasaulyje. Visos valstybės pasirodo esančios kuo nors neužganėdintos, visos trokšta trokšta didesniai ar mažesniai laipsnyje pasinaudoti kitų valstybių gerų; visos neužsitiki viena kita. Užtenka kokio mažo menkinio, ir jos, kaip protų netekusios, puola su ginklais ant viena kitos.

Tikrai kaip protų netekusios! Juk, sakytum, po penkių su viršum mėnesių kruviniusių skerdynių, kurioje jau šimtai tukstančių žmonių neteko savo gyvasčių, o milijonai — sveikatos, kiekvienam turėtų būti aiškus karės pragaistingumas; kiekvienas turėtų su pasibaisėjimu lenkties jai iš kelio, o tuo tarpu — tolyn vis daugiau ir daugiau šalių, vis nauji ir nauji žmonių milijonai šoka į kruvinąjį josios verpetą... Ir da randasi tokių naivių pasakorių, kurie aiškina, kad pats dabartinės karės baismus turėsiąs ateityje pašalinti visas kares.

Ar neaišku tečiau dabar ir tai, kaip paviršutiniškas yra pasakojimas tų žmonių, kurie už adbratinės karės prasidėjimą metą kaltę ant tam tikrų žmonių arba valstybių? Joks žmogus nebutų galėjęs karės gaisran įstumti visą pasaulį; joks žmogus, jokia partija, jokia šalis nebutų galėjęs to gaisro, kada jisai iškilio, užgesinti. Karę padarė spėkos: daug didesnės už atskirus asmenis, žmonių kuopas ir valstybes, ji kilo iš visų tų nesuskaitomų konfliktų santykių, kuriais yra, kaip tinklu apipinta visa žmonija.

Kada stovi parako statinė, o žmonės aplinkui nuolatos žaidžia ugnim — turi kada nors pataikyti kibirkštis į sprogstamąją medžiagą, ir turi pasidaryti eksplozija. Niekas to momento negali išanksto atspėti, niekas nežino, kurios vieton pataikys kibirkštis, bet kad nelaimė yra neišvengiama, tą mato visi — kas turi sveiką protą ir sveikas akis.

Karė yra beprotystė, tai tikrai. Bet ar mažesnė beprotystė buvo laikyti tokius santykius, kurie neišvengiamu būdu TURĖJO paginmdyti ją? Kad tai bent dabar imtų žmonės suprasti!..

Blaivybės klausimas

Siandien telpa "Naujienose" jau trečias skaitytojo straipsnis blaivybės klausime. Juose indionai ir vaizdžiai išdėstyta jų autorių mintys. Bet didžiojoje jie daro gana stambias klaidas.

Išimant paskutinio straipsnio autorių, kiti išsireiskusieji tame klausime skaitytojai permazai paiso kad—

1. Gerimas tai da nėra girtuoklystė. Alkoholio, vartojimas nedidelėse dozose, visai nėra taip baisiai kenksmingas, kad jisai grąsintų pavojum šalis turtui sveikatai ir gerovei. Yra juk rimtų specialistų medikų, kurie net tvirtina, kad maža alkoholio doza esanti net naudinga žmogaus — arba bent daugelio žmonių — oranizmui. Apie tai žinoma, galima ginčyties, bet tai visgi parodo, kad gerti degtinę ir girtuokliauti yra ne visviena.

2. Alkoholio veikmė į žmogaus kūną yra da nevisai paaiškėjus ir mokslininkams; bet

juo mažiau ji yra žinoma liaudžiai — prastiems, neapšviestiems žmonėms. Tas, kuris svaigalais nuolatos žudo savo kūną ir protą, daro tai, be abejonės, ne dėlto, kad nenumano, jogei tai jam kenkia; bet pirma negu jisai įprato gerti, žinojimas, prie kokių pasekmių veda degtinės vartojimas butų gal jį sulaukęs nuo to papročio. Yra faktas, pavyzdžiui, kad didelė didžiūma, visiška neduoda sau apyskaitos, kokiais blogumais tatai grėsia jiems ateityje. O kaip dažnai tėvai, per savo tamsumą, ima pratinoti prie alaus ir degtinės savo vs išmokiusius vaikščioti kudiukius!

3. Kovojoanti su blaivybe apšvieta nebutinai turi susidėti tiktai iš rodomo degtinę sugadintųjų žmogaus jakų. Priešingai, ji turi buti daug platesnė. Ir gilesnis mokslas, ir šiaip-jau naudingų žinių įgijimas, ir bendras proto lavinimas — viskas gali ir turi buti pavartojamas, kaip ginklas prieš girtuoklystę. Nes kam žmones geria? Kad turėjus smaugiamą žmogus, kuris gali pasilinksminėti taip, kad nereikėtų jam po to pagirioti ir galvos skaudėjimą kęsti suprantama, jieškos geresnio pasilinksminimo, negu pasigėrime; jisai skaitys knyga, eis į teatrą, klausys muzikos ir tt.

Bet kiek žmonių yra, kuriems šitokie pasilinksminimai visai neprieinami, — dėlto, kad jie jam yra perbrangūs, arba dėlto, kad jo protas prie jų neprijungtas! 4. Degtinės uždraudimas nėra lygus jos panaikinimui. Kad uždraudus degtinės vartymą ir pardavinėjimą, užtenka išleisti tam tikrą įstatymą; bet kad panaikinus "girtąjį biznį," to da neužtenka. Reikia da įvykinti įstatymą. Mes-gi žinome, kokie yra dabar įstatymų įvykintojai. Jeigu policija šiandien daro sutartis su vagimis ir plėšikais, tai juo greičiau galima laukti, kad ji eis ranka rankon su slaptais degtinės biznieriiais. Tik prisžiūrėkime, kaip dabar yra tenai, kur nedėldieniais, uždrausta laikyti salūnus atdarus: iš prysakio duris uždarytos, bet salūnai žmonių pilni.

"Lietuvos Žinios" jau keletą kartų pranešė, kad po uždraudimo vodkos Rusijoje, pradėjė atsirasti slaptos karciamos. Ir jos, sako; kova su girtuoklyste da anapil to nepasibaigė Lietuvoje; da yra ateityje daug labai sunkaus darbo, kol užviešpataus blaivybė.

Mes čia nerisame blaivybės klausimo galutinai; taip trumpai jo neišriši. Bet mes nurodome, kad dalykas turi dvi pusi, o ne vieną, kaip mano tuli žmonės.

Skaitytojų Balsai

KOVA SU SVAIGALAIŠ.

Pastaruoju laiku vis dažniau ir dažniau pradedama rašyti lakraščiuose apie alkoholį ir kovą su juo.

Kad vartojimas alkoholio kaip gėrimo yra blogas dalykas tai rodos pilies tai nesiginčys nei vienas gerų norų žmogus, dar nepatekęs po ju nuodu intekmė. Blogumą alkoholio mes galime pastebėti ir salūne, bežiūrėdami į nusigėrusius, netekusius proto jo nuolatinius lankytojus, ir į vaiką, kuris dar nemoka gerai per kambarį pereiti, o jau sriaubia atneštą iš salūno buizą, ir į tą žmogų, kuris išisą savaitę išvargęs fabrike, subatoje, o parsineša namo 10 dolerių, o panedėlio rytą pa-

lieka juos teismo rumė, kaip pabaudą už triukšmą, kurį nusigėręs darė ant gatvės. O jeigu da prie to pridėsime daugybę įvairių naminių tragedijų, gimstančių iš priežasties girtuoklystės, kaip branius, peštynes, naikinimą indų, kankinimą pačios ir vaikų, tai darosi aiškių-aiškiausia, kad prieš alkoholį reikia kovot, kovot ir da kovot!

Tik kokiū būdu mes turimė kovot? Tas klausimas yra svarbiausias, nes nuo tinkamų kovos būdų priklauso ir laimėjimas.

Tenka dabar užgirsti dvejopų nuomonių kas del kovos su alkoholiu būdų. Vieni siūlo kovoti tik išrodinėjimu alkoholio kenksmingumo, o kiti tik uždraudimu įstatymdavystės keliu varyt ir pardavinėt degtinę. Bet tikrai pasekminga kova gali buti tik pasirinkus vidurinį kelią apšvietimo platinimu ir įstatymais, varžančiais plėtojimąsi alkoholio. Vien nurodinėjimais alkoholio kenksmingumo yra labai ilgas kovos budas, kuris gali ir nieko neatsiekti galų-gale. Tuotarpu uždraudimas umu laiku duoda žymias ir labai žymias pasekmes. Puikiausiu pavyzdžiu gali buti Rusija, kur į porą mėnesių girtuokliams intaisyti ligonbučiai neteko pacientų, kur darbininkų taupumas, kaip parodo nekurių bankų atskaitos, žymiai padidėjo.

Bet nebutinai reikia jieškoti faktų delei parodymo reikalingumo prohibicijos taip toli kaip Rusija. Tų faktų yra ir čia Amerikoje užtektinai. Pasikalbėk tik su girtuokliu, arba bent su mėgstančiu išsimaukti žmogeliu; jis galvą susiėmęs bėga nuo tavęs, kaip tik užsimeni apie svaigalų pragaistingumą. Kaip gi tat prie jo prieisi su pamokslais? Juk tokių žmonių daugybė, milijonai. Kiti vėl, nors juos atkalbinėti viso svieto blaivininkai, nesutiktų sustoti gėrė. "Kaip tai" — sako jie — "šventes galima taip be nieko praleisti. Į ką tuomet bus panašios Kalėdos, Velykos?" Na, ir kalbėk tu dabar su tokiais žmonėmis! "Daug, labai daug prie sumažinimo girtuoklystės galėtų prisidėti moters, nes jos kaip motinos ir namų gospadinės turi daug intekmes ir į vyrus.

Čia papasakosiu vieną atsitikimą, kaip man pažįstama gospadinė kovojo su vienu burdingeriu — savo broliu. Tas vyrukas nors neperdaugiausia, bet po kokį trejatą kartų į savaitę mėgdavo sušmuoruoti. Taigi neseniai augščiaus paminėta gospadinė iškirto jam tokią štuką: neįleido jo sugrįžusio iš salūno į stuba. Kiek jisai nabagas nesiprašė, durų jam neatidarė. Ir turėjo nabagas kitur nakvoti. Jeigu panašiai pasielgtų ir kitos gospadinės, ta toks kovos budas irgi nemažai naudos atneštų.

Bet aš nesakau, kad vien tik gospadinės turi kovoti. Svarbiausias įrankis kovoje su svaigalais tai valdžios uždraudimas. Bet visgi kovoti reikia ir kitokiais būdais. Reikia kovoti visur ir visokiais būdais.

Refael Worges.

DVIEM DIEVAM TARNAVIMAS.

"Naujienose" neseniai buvo paskelbtas klausimas, kad esą negerai buti socialistu ir kartu agituoti už priešingą darbininkų klesai laikraštį.

Aš su tuo pilnai sutinku. Man išrodo ne taip svarbų, kad toks "socialistas" veidmainiauja, kaip — kad jisai yra pavo-

lingas organizacijai. Žmogus, kuris už grašį gali parduoti savo sąžinę bile kokiam "bosui," negali turėti jokių persitikrinimų. Jisai eina tenai, kur lengvesnė ir gardesnė duona. Ir kur gali žinoti, ar toks "džentelmonas" neveikia darbininkų organizacijoje tiktai tuo tikslu, kad joje vaidus ir nesutikimus kėlus?

Asmeniškai aš pažįstu du tokiu margu paukščiu. Socialistų susirinkimuose tai juodu — ypač vienas — taip karsti "kovotojai," kad rodos gyvastį savo atfiduos už kiekvieną litarą socialistų programo, o savo "bosu" ofise tai tyro vandens nesudrums: "jaukios avelės, iš "boso" rankos trupinius valgo.

Ne, tai yra netikės apšireikšimas! Kiekviena partija — ir katalikai, ir tautininkai ir k. — turi švariai užlaikyti savo organizacijas; o socialistai ypač, ba didelis yra tikslas, už kurį jie kovoja. Juo sunkesnė yra kova, tuo grinesnės turi buti kovotojų eilės.

Proletaras.

Lavinimas Kuno

(Tąsa.)

Tas pats ir žmonių tarpe. Jeigu žmogus nelavins savo proto, tai jis gali lengvai i nuožmuolį pavirsti, nors butų ir didžiausias gabumais apdovanotas. Jeigu žmogus apleidžia savo kūną kas link švarumo, tai jis laikui bėgant gali plaukais apaugti. Mažai vartojas savo fiziškus gabumus žmogus paprastai yra silpnutis, išlyškęs mažakraujis. Tokio žmogaus organizmą visokios bakterijos gali lengvai apeikti ir į kapus nuvaryti.

Yra senai žinoma latynų patarlė, kad tiktai sveikame kūne gali buti sveikas protas, kurios niekas nebando užginti. O kad kunas butų sveikas, tai jo lavinimas arba gimnastika yra labai reikalingas, labai svarbus dalykas. Pažiūrėkim, kokiū būdu fiziškas kuno lavinimas nauda suteikia.

Visų-pirma lavinimas (gimnastika) suteikia muskulams ir kitiems audmenims atsakančių stiprumą priderančiai kuno ir proto užduotis atlikinėti. Muskulatinės energijos šaltiniu yra maistas, kurį mes valgom, o ras, kuriame kvėpuojam ir lavinimas (mankštymasis), kurį mes vartojam. Kiekvienas kuno judėjimas sutveria tam tikrą chemišką permainą. Tos permainos, tarant chemikų žodžiais "išduoda spėką" arba pavaldę šilumos, kad palaikius kuno temperatūrą, arba pavidale išlaukinės muskulų veikmės, kad įpajieginus kūną krutėti — paprastai sakant, kad atlikti "darbą." Bet apart to, muskulinis krutėjimas sutveria vidurinę nervų energiją, kuri reguliuoja visus gyvybės, gromulavimo ir protavimo procesus.

Kitą vertus, pradėkime nuo fiziologiskų lavinimosi pasekmių. Kodėl išsilavinęs bėgio-tojas lengvai keltas mylias nubėga, o neišsilavinęs tuojaus "pridusta"? Atsakymui šito klausimo pažiūrėkim, kaip muskulinis veikimas atsiliepia ant kvėpavimo mechanizmo. Tik-tai pažiūrėkim, kokiū būdu kvėpavimo mechanizmas veikia. Jau sakėm, kad "darbo" spėka priklauso nuo chemiškų permainų kūne. Daugiau "dirbant" pasidaro didesnės ir greitesnės chemiškos permainos — arba maisto degimas. Dirbant sunkesni darba reikalinga daugiau degio (oksigeno) sudeginimui karbono elementų maiste ir audmenyse. Apart to ang-

liarukštis, kuri kūne pasidaro, turi buti prašalinama. Kitaip pasakius, priderančiai atliekant kokį nors kunišką veikimą, reikia nuolatos iš oro įkvėpti tulą kiekybę degio ir iškvėpti angliarukštį.

Sugrįždami prie mūsų klausimo, kodėl nesilavinęs žmogus tuojaus "pridusta" bėgdamas, turime pastebėti, kad bėgantis žmogus greičiau kvėpuoja, bet kiekvieną kartą mažiau degio įkvėpuoja ir mažiau angliarukštis iškvėpuoja. Šito delei kraujo cirkuliacijos mechanizme prisirenka perviršis nuodingos angliarukštis ir kraujas tampa užnuodytas, kas bėgio-toją ir "uždusina". Da reikia pridėti, kad laike muskulinio veikimo patįs muskulai sutveria angliarukštį, kuri tuojaus pereina į kraują, iš ten į plaučių celes ir iš ten tampa iškvėpuojama.

Iš to, kas buvo pasakyta, jau aišku, kad muskulinis veikimas (gimnastika) atsiliepia ant kvėpavimo ir cirkuliacijos mechanizmo. Viena, pagreitindamas kvėpavimą, lavinimas (muskulinis veikimas) iš kuno prašalina nuodingą angliarukštį ir išvalo kraują. Antra, pagreitindamas širdies veikimą, jis pagreitina visus gyvybės procesus, atnaujiną audmenis ir prašalina atmatas. Trumpai sakant, muskulinis veikimas žmogui gyveningumą suteikia.

Muskulinio veikimo ant gromulavimo mechanizmo intekmė yra labai didelė. Visi žinom, kad kuniškas darbas suteikia didesnį pageidavimą valgio. Dirbant, kuno kuras — maistas — greičiau sudega ir reikalauja naujo kuro. Kadangi gimnastika suteikia abėną stiprumą kūnui, tai visos funkcijos yra geriau atliekamos.

Iš viso, kas buvo pasakyta, bus aišku, kad kuno lavinimas mums turi labai rupėti. Siandien jau yra daktarų, kurie visokias ligas gydo gimnastika ir ne be pamato: gimnastika sustiprina kūną, ir ligų bakterijos jam bėdies negali padaryti. Kokią gimnastiką kas turi vartoti — apie tai čia nekalbėsime. Trumpai sakant, vaikščiojimas ant šviežio oro yra labai gera (turi žinovai sako, kad geriausia) gimnastika, kurią kiekvienam nesunku atlikti.

Užbaigimui leiskite man pasakyt da kartą: tiktai sveikame kūne gali buti sveikas protas. Dėlto lavinkime kūną.

A. J. Karalius.

GRIUVANTIS BOKŠTAS.

Pizos mieste, Italijoje, yra garsus pavirtęs (tyčia taip statytas) bokštas, kuris, sako, kada nors pargrūsia. Jau senai pastebėta, kad viena bokšto pusė palengva grimsta žemėn, tačiau, kad neubaidžius bokšto lankytojų, kurie atvažiuoja jo pažiūrėti, tas laikoma slaptybėje. Bokštas pastatytas 1174 metuose ir jau šiek tiek pavirtę tą patį metą. 350 metuose, kuomet bokštas galutinai tapo pabaigtas, budavoti, pietinė jo pusė jau ant 70 santimetro buvo žemiau šiaurinės, prie to kas 80 metų ji nugrimsta vis ant 1 santimetro. Dabar skirtumas tarp pietinės ir šiaurinės pusių siekia 1½ metro, o visas pavirtimas — 4½ metro. J. S.—

TAVRIDOS gub. (Kryme) vokiečiams kolonistams priguli 1mil. 40 tukst. desetinų žemės. Vokiečiai yra pasiuntę Peterburgan deputaciją, kad užtaikius valdomą nuo 100 metų žemę ir tolesniai laikui. Valdžia žadėjusi kolonistų prašymą išklausyti.

Korespondencijos

SO. BOSTON, MASS.

Visi manau, gerai žino, kad So. Bostono, statinių dirbėjai jau 8 mėno kaip išėję ant streiko. Visi taipgi tikri numano kas tai yra streikuoti tokį ilgą laiką. Ne vienas gal jau ir duonos nebūti, nevienam gal nebėra nei apsidengti kuom. O kiek man teko užgirsti, nevienas jau išmestas ant gatvės, nes neturėjo kuom užsimokėti už butą. Gi žiema ne motina, bet pikta pamotė, taigi ir šaltį reik kęsti mūsų broliams, kuomet jie drįsta pasipriešinti išnaudojimui. Visą prisieina perkentėti ir So. Boston'o streikininkams. Bet jie nei nemano nusileisti. Susiorganizavę į uniiją, jie prisirengę kad ir by kokia preke laimėti striką, jo labiausia kad jie jaučia ne vieną esą, jog gelbsti juos jų broliai darbininkai ir plačioji visuomenė.

Štai šičia surašas dr. ju, kurios jau davė savo pagelbą streikininkams:

1) Sv. Kaz. Kareivio dr. ja iš Havervill, Mass. aukavo \$5.00.
2) Liet. Sunų ir Dukterų dr. ja (Cambridge, Mass.) aukavo \$10.00 ir iš narių sukolektuota \$4.13. Taigi viso labo \$14.13.

Taigi suomi tariai širdingai ačiū ir tiems kurie mum aukauja laikraščius, butent "Naujienu" "Jaunosios Lietuvos" ir "Atėities" redakcijoms.

Kazis Gaidys.

SHEMENDOAH, PA.

L. S. S. 28 kuopa rengia čia ant 24 d. sausio gan margą vakarėlį. Programas sekantis: bus sulūsta veikalėlis "Vagys." paskui seks paskaitos tēmoje: "Kodel mes turime būti socialistais?" ir "Iš praėjusių 1914 m. chronikos, "toliaus bus keletas deklamacijų, dialogų.

Geistina kad publika nepalikų be atidos šį mūsų vakarėlį.

Steponas.

Sausio 2 d. čia apsišvedė dr. gas K. Motuzas su p-lė Grudzin-skaitė. Sluobą emė civiliską. Tai pirmas toksai atsitikimas mūsų mieste. Linkiu jaunavedžiams kogeriausios kloties gyvenime ir K. Motuzai darbuoties socializmo idejai ir toliaus kaip buvo jo darbuotasi iki šiol.

Steponas.

WESTVILLE, ILL.

Čia bendromis nekurių vietinių draugijų spēkomis rengiamas yra ant 13 vasario mėn. 1915 m. balius. Rengime dalyvauja sekancios dr. jos: S. L. A. 29 kp., L. S. S. 26 kp., S. L. A. 18 kp., Dr-stė šv. Petro, Dr-stė šv. Jurgio, Dr-stė Pane-lės Nekaltai Pradėtos, Dr-stė šv. Antano — viso labo net 7.

Pelnas nuo baliaus bus skiriamas per L. L. S. F. nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Nors dar čia yra ir šv. Kazimero Dr-stė, bet ji neina išvien su kitomis, nors ir tokiam svarbiame reikale, kaip aukų parūpinimas nukentėjusiems nuo karės. Ji ir siuntime delegatų į Seimą NewYorkan taipgi nedalyvavo.

O juk rodos tokiam momente, kuomet mūsų broliai Lietuvoje šaukiasi mūsų pagelbos, reikėtų prisidėti prie bendro darbo.

Augščiau paminėtų dr. ju delegatai buvo susirinkę 3 d. sausio, ir išrinko komitetą kuris turi rūpintis to baliaus surengimu. Į komitetą įėjo p. ja Dondulienė ir p. Deltuva.

Kviečiame širdingai visus atsilankyti. Baliaus vieta — Igno Lukošiaus svetainėje 11 Main St., Westville, Ill.

— 4 d. sausio čia tapo sunkiai sužeistas anglių kasikloje į galvą ir krutinę Stasis Jucis. Sveikata pavojuje.

Senio brolis.

Chicagos žinios

ATSISAUKIMAS.

[Chicagos skaitlytojus.

Draugai! Ir vėl mes krepiames į jus prašydami paramos. Mes ne prašome jūsų pinigų, mes nemaldaujame jūsų pinigų. Mes prašome jūsų tik aplankyti mūsų tarptautinį koncertą ir Balių, kuris įvyks nedėlioje 17 sausio 1915 metų (ir tęsis nuo 2 val. popiet iki 12 val. nakties) "WALSH HALL" svetainėje, kampas Emma, Noble ir Milwaukee Ave. Koncerte dalyvaus Rusų, Lenkų, Ukrainos ir Latvių chorai, grieš mandolinų orkestra "Arbeiter-Ring'o" ir kitos muzikališkai-vokališkos spēkos.

Tą sumanymą pagimdė bausis vargas, kurį kenčia šiandien Rusijos politikičiai ištreimime ir katargoje. Iš prieštasties karės, padėjimas mūsų draugų, kankinamų valdžios naguose, ir bėto neuzvidėtinias, tapo tiesiog pasibaisėtinu. Desimtis tukstančių karės belaisvių siunčiama į Sybirą, ir, kaip laikraščiai praneša, Balaganų, Kerens ir Auštosios Lenos pavietose Irkutsko gubernijos, jau suvaryta keletas tukstančių jų, o ant dienų laukiamas naujos belaisvių 10,000 partijos. Trobas nedideliuose miesteliuose užima vokiečiai ir austrijokai, ir vietomis, kaip pavyzdžiui Balaganske, butų nebėra, ir jų kainos baisiai pakilo. O lauke žiema ir bedarbė. Apart to pagelba iš Europos visai atkirsta, ir mes gyvenantieji Amerikoje esame vienatinis šaltinis pagelbos.

Duokite gi mums progą suteikti jiems pagelbą. Atlikite pareigą prieš kovotojus Didžiosios Rusijos Revoliucijos, atsiliepkite ant mūsų užmanymo ir pakvieskite ir savo draugus.

Atminkite kad pasisekimas užmanymo priklauso nuo jūsų.

Pagelbos politikiškųjų ištremtųjų ir kankinamųjų Rusijoj Draugija.

"BIRUTĖS" VAKARAS.

Sausio 10 d. M. Meldažio svetainėje atsiuvo pirmas naujo mėto "Birutės" vakaras, kuriam buvo vaidinta 2-ju veiksmų melodrama "Nastutė."

Šio vakaro "Birutės" draugijos lošimas nusisekė labai gerai; ypač puikiai atliko p-lė E. Rudauskaitė, "Nastutės" rolėje, nes ji yra gera dainininkė, todėl ta rolė, kaip tik jai ir tiko.

Kiti lošėjai, taipgi gerai vaidino, išskiriant dainas. Jos, kaip kuriems nekaip nusisekė. Labai apgailėtina, kad ant tokio puikaus vakaro tiek mažai žmonių atsilankė, todėl iš pinigiskos pusės, vakaras gal bus nusidavęs nelabai kaip.

Žaliastis Klevelis.

PASKAITA.

Serėdos vakare, 13 sausio, Mark White Square salėje bus 4-tos L. S. S. kuopos parengtas referatas. Skaitys p. Al. Davidonis labai indomioje tēmoje — apie Ukrainą. Įžanga visiems dykai.

PRAKALBOS, BALIUS, DOVANOS.

L. S. S. 81 kuopa, nors ir turi virš 60 narių, pastaruoju laiku pinigiskai labai nubiedėjo.

Priežastis tokio pinigiskio kuopos nupuolimo išdalies dabartinė bedarbė, bet svarbiausia, tai išlaidos palaikymui susitvėrusio prie tos kuopos choro. Mat reikia apmokėti svetainę, kame choras daro repeti-cijas, pastaruoju laiku pradėta ir mokytojai atsiliginti už mokimą, yra ir kitokių išlaidų — o įplaukos kuopos beveik visai nepadidėjo.

Todel tai ir sumanė minėtosios 81 kp. nariai, idant pagerinus pinigiską kuopos stovį, surengti serėdoje, 13 d. sausio "Prospect Building" salėje (kampas Ashland ir Division gatvių) vakarėlį.

To vakarėlio programą sekantis: bus duodama publiškai dovanos — laikrodėlis vertės \$20.00, kurį aukauja drg. B. Galvidis, Vinco Kudirkos gražiai apdaryti raštai ir gramofonas, paaukautas dr-go Nor-kaičio vertės virš \$10.00. Toliaus dainos 81 kuopos mišrus

ir Vyrų choras, paskui seks prakalos deklamacijos, šokiai ir tt.

Įžanga tikrai 15c! Įžanga tokią pigią padarėme fikėdami, kad publika parėms mus atsilankydami kuoskaitlingiausiai. Taigi dar sykį primenu: serėdoje 13 d. sausio, "Prospect Building" salėje, kampas Ashland, ir Division gatvių. Meldžiame atsilankyti kuoskaitlingiausiai. A. Jakštas.

ATSISAUKIMAS Į ROSELANDO KENSINGTONO DRAUGIJAS BEI PAVIENES YPATAS.

Gerbiamieji ir Gerbiamosios! Jus esate gal girdėję ne sykį apie gyvuojantį Roselande knygyną ir skaityklą. Daugumas esate jau ne sykį atsilankę, ir ir daugumas iš jūsų turėjęte šokią ar tokią naudą iš jo.

Bet, Gerbiamieji, jums turėtų but už pareigą žinoti, kokių tikslų, ir kaip knygynas tapo įsteigtas ir gyvuoją.

Bus jau netoli dveji metai, kada tapo inkurtas knygynas po vardu "Aušros" — 1090 Michigan Ave., ant Bakerio aptie-kos. Tą sumanymą pakėlė

keletas desėtkų vaikinių, ir keletas biznierių, su prakilniausiais norais, geisdami, kad tas sumanymas taptų pareiga ir veikimu vietinėms draugijoms bei pavienėms ypatoms.

Taip laikas ir slinko, bet į knygyną vietinių draugijų buvo krepiama domos mažai. Knygynas, turėdamas begales išlaidų, o neimdamas mokesnio už skaitymą knygų nuo skaitytojų, ir neturėdamas draugijų paramos negalėjo patsai per save užsilaikyti. Kad suradus visgi kokią nors išėgą buvo įsteigta prie jo vakarinė mokykla angliskos bei lietuviskos kalbos, į kurią skaitlingai lankėsi mokiniai. Mokykla duodavo tiek įplaukų, kad galima buvo padengti visas išlaidas ir užlaikyti puikų knygyną. Bet užėjus dabartinei bedarbei ir sumažėjus visiškai mokinių skaičiui įplaukos pasidarė kur kas mažesnės negu išlaidos. Ir tokiu būdu knygynas ilgiaus nebegali gyvuoti, nes nebesu-veda galų su galais.

Ir štai dabar tie knygyno įsteigėjai, kurie padarė pradžią to darbo, su pasišventimu, neprilaikant jokios partijos, su geriausiais norais dėl visų, ragindami visus prie skaitymo, atsisaukia į jus, gerbiamos draugijos ir pavienės ypatos, da kartą, kad jūs prisidėtumėte prie pradėto darbo ir bendromis spēkomis palaikytumėte knygyną. Jūsų prisidėjimas bus jums labai lengvas. Jūs kiekviena draugija, tik malonėkite ant savo susirinkimų išreikšti savo nuomonę, ir ar pritarсите, ar ne išrinkti komisiją vien tik iširimui to dalyko, ir kada bus paskirta susirinkimo diena jūsų komisija, kuriai bus apie tai pranešta per laiskus-teiksis atsilankyti, kur visi bendrai pasitarsime apie knygyno palaikymą arba jo uždarymą. Tikimes, kad draugijų viršininkai nepraleis pro šalį to atsisaukimo.

Komisijos narys
J. Grybas.

Parduosiu 10 akry farmą su stuba 5 kambarių. Taipgi su visais būdinkais ir su puikiu sodnu. Ta farma randasi tarpe Steger, Ill. ir Chicago Heights. Kas tuojaus pirsks, parduosiu už \$2100. Atsišaukite pas:
GEO. WACLOWAS
721 W. 25 St., Chicago, Ill.

Tel 793.

Temikyte!

Mes užlaikom geriausius drabužius ir viską, kas reikalinga vyrų apsirėdymui. Kviečiame atsilankyti naująją vietą. Taipgi išpildome ant užsakymo vyrų drabužius greitai ir pigiai.

Valau vyriškus ir moteriškus drabužius.

P. J. Preede

146 Broadway, Melrose Park, Ill.

Jieškau Darbo

kur nors buėnėje. Turiu keturių metų patirimą. Zinau gerai kalbas: angliską, lietuviską, lenkiską ir rusiską. Geistina būtų gauti darbą kur nors kooperatviškoje draugijoje; pažįstu atsakančią knygvedystę, bet neatsisakau užimti vietą ir kitur. Turiu paliudynus nuo vietų, kur dirbau seniau. Atsišaukite į

"Naujienu" ofisa

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

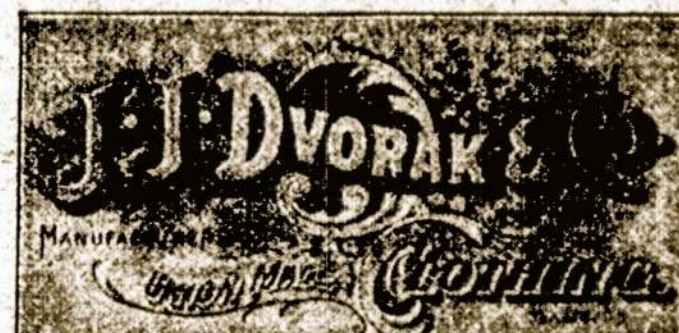
Broli Lietuvi!

Ar Jums reikalinga Siutas, Overkotas, Čeverykai ar Skrybėlė?

Mes patįsi siuvame visokius drabužius, siutus, overkotas, uniforminius, taipgi darome ant užsakymų, todėl mes galime viskas parduoti daug pigiau, nes mes nieko nemokame jokiems perkupčiams. Gražiausi siutai nuo \$10.00 iki \$50.00, kekių niekad negausite jokios kitų kurtuvėjų.

Skrybeles, Vyrų Skalbinius, Vyrų ir Vaikų čeverykai. Visi mūsų tavorai yra atlikti unijistų darbininkų ir turi unijos žymę-label. Mes užganėdiname kiekvieną ir užganėdinsime jus.

Lietuvis
JUOZAP. J. DAILYDIS
Vedėjas Krantovės.
Visuomet Jums maloniai patarnaus

1853-1855
Blue Island av.
Telp 18 ir 19 Gat.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 1198

"NAUJIENOS" - UNIJOS SPAUSTUVĖ

KODEL?

TODEL, kad Naujienu Spauštuvė įsitaisė geriausias mašinas ir užlaiko atsakančius darbininkus.

NAUJIENOS pripažįsta Lietuvių Zecerių Są-gą Am., kas reiškia, kad jos neskriaudžia darbininkų.

TODEL susipratusioji lietuvių visuomenė privalėtų visokius spaudos darbus pavesti Naujienu unijinei spauštuvei ir reikalauti ant tų darbų Liet. Zec. S-gos A. label'io (ženklelio) —

"NAUJIENOS"

1840 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

JONAS GIRDES

103 Grand St Brooklyn, N. Y.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ visokių muzikališkų instrumentų ir auksoriškų daiktų. Taipgi gramafonai su visokiomis LIETUVISKOMS DAINELĖMS

5000 KATALOGŲ DOVANAI! Prisiųsk už 2 centu stampą, o gausi Katalogą greit.

DAR VIENAS JAUNIMO RATELIS.

8 d. sausio, š. m., Mark White Square svetainėje įvyko pirmas besiveriančio ant Bridgeporto lavinimosi ratelio susirinkimas. Atsilankę buvo apie 10 ypatų, kurios pasizadėjo darbuotis tame ratelyje.

Susitverti jis tiesa susitvėrė, bet apie darbavimąsi galima ir abejoti, nes tvėrėjai per daug šaltai į jį žiūri, na ir vėžes per daug plačias pasiskyrė — nežinia ar bus kuom jas pripildyti. Ratelis susitvėrė ačių pastangomis draugų A. Rimkaus ir Strimaicio. (kieno draugų? Red.) Dick.

ENGLEWOOD.

Žmogus žmogui nukando pirštą.

Pas mus po Naujų Metų pradėjo eiti darbai vagonų dirbtuvėje. Na, o kaip tik čia eina darbai, tik laikykies, brole! O labiausia "peides" dienoje — užgirsi ir pamatysi to, ko dar nesi nei regėjęs, nei girdėjęs savo gyvenime.

Vieną iš paskutiniausių špų su mačme 8 d. sausio šių metų, saliuje ant kampo State St. ir 63 gatvės. Tenai rusas nukando lenkui pirštą. Ir manėme kad tą pirštą ir prarys, — bet išspjovė. Nepatiko mat gudiui lenko mėsa. Dabar jau 9 dieną kaip dedekčiai į jį ško to gudo.

Bet kaip mum tai toksai atsitikimas ne naujiena. O kad kas nors kam galvą nukąstų, tai tuomet ir mes stebėtumės. K. Vaikas.

ZRIU S GOS SUSIRINKIMAS.

10 d. sausio: atsibuvo Liet. Zecerių Sąjungos mėnesinis susirinkimas, kuriame likosi nutarta prisidėti prie Chicago Draugijų Sąjungos; čia pat išrinktas vienas atstovas. Mokeskis nutarta apmokėti iš kasos už visus narius.

Ta organizacija yra jauna ir nelabai turtinga nariais, nes kai kurių spaustuvų darbininkai bijo priklausyti prie jos. Mat nekurių spaustuvų savininkai

yra pasirizę keršyti už priklausimą prie tos, jiems taip negeistoios organizacijos.

Mes gi nieko nežiūrėdami, nors turim tik apie 50 narių, eisim išvien su tomis draugijomis, kurios ką nors naudingo veikia. Zaliass Klevelis.

TOWN OF LAKE.

Subatoje 9 d., čia buvo parengtos diskusijos tarp socialistų ir sindikalistų. Socializma ginė A. Vasiliauskas, o sindikalizmą B. Sidiškis. Apgynėjas socializmo per balsavimą gavo daugiau balsų, kurie pritarė politiskam socialistų partijos veikimui. Žmonių prisirinko daug, daugiau negu buvo tikėtasi.

Sekančios diskusijos įvyks pradžioje gavenios. Komitetas.

Nedėlioje, sausio 10 d., vietinė "Lietuvių Vėliava Amerikoje" dr. ja savo mėtiname susirinkime nutarė paimti "Naujienas" už organą. Tikslai sąlygos, kuriomis minėtoji draugija, pasiskyrė sau organą neprisai tik. Mat nariai neprivalės išsirašyti organo, o tikslai galės jei norės. Tokiu būdu organas netarnaš taip gerai nariams, kadangi nevisti ims jį ir todėl nevisti žinos kaip stovi draugijos reikalai. A. A. Vasiliauskas.

IRGI STATISTIKA.

Nedėlioje, ant Town of Lake buvo 3 baliai, 4 vestuvės ir 7 salinių šokiai. Reporteris.

Aukos Lietuvos šelpimo Fondan

Laikė L. S. S. — 37 kuopos prakalbų, sausio 10 d., Černausko svetainėje surinkta aukų nukentėjusiems nuo karės viso \$5.50. Aukavo po 50c šios ypatos: A. Karalius, A. Kivilskis, K. Balčunas, P. Patronas; po 25c. Kalazinskas, P. Jakavičia, J. Kasparas, W. Demionaitis, M. Patronas, J. Misevičius. Smulkesnių aukų surinkta \$2.00. Aukos priimtos ir bus pasiųstos L. S. F., Red.

Reikalingas Vargoninkas

Meldžiu atsisaukti į šv. Petro parapiją, neskiriant senas ar jaunas.

Kun. Petrošius

4540 Marshfield Ave. Chicago, Ill.

Laikė prakalbų L. S. S. 170 kp. laikytų sėdoje, 6 d. sausio, aukavo šios ypatos: B. Deliunas ir Naura — po \$5.00; J. Juozauskas \$2.00; St. Pečiūnas, B. Misiūnas, A. Zulušas, A. Vasilievskas, A. Mikaitis — po \$1.00; J. Pečiūnas, M. Pereckas, O. Butkevičienė, J. Gvegzdis, J. Dimdionis, J. Butkevičius, J. Pruižys, A. Katinas, M. Balčiulis, A. Dalė, V. Kiskis, St. K. Klimaitis ir P. Povilonis — po 50c; Raita — po 25c; K. Parulis — 30c; F. Varnas — 20c; M. Varnas ir A. Vasiliauskas — po 10c. Smulkesnių aukų surinkta 40c. Iš viso surinkta \$24.35. Visiems aukavusiems kuopa taria širdingą aciu. Kuopos vardu J. P. Butkevičius. Aukos priimtos ir bus pasiųstos L. S. F., Red.

Panėdėlyje, 11 d. sausio, Dr. st. Lietuvos Myletojų papulavo nukentėjusiems nuo karės lietuviams per B. Radzevičių \$10.00. Aukos priimtos ir bus pasiųstos L. S. F., Red.

Phone Drover 7800. Valandos: 8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po pietų ir 7 iki 9 vakare. **DR. A. J. TANANEVICZE.** Gydo Vyrų, Moterų ir Vaikų ligas. Ofisas ir gyvenimo vieta: 3249 So. MORGAN ST. Chicago.

Pirma Cash Krautuve MELROSE PARK, ILL. Perkantiems už "cash" duodame markių. Už 1,000 markių gauna \$3.00 tavoru arba \$2.50 grynais pinigais. Užlaikome visados šviežią mėšą ir valgomus daiktus. Pagal norą pristatome tavorą į namus. Prašome atsilankyti ir persitikrinti mūsų kainomis. Kampas Lake St. ir 23-čios Ave. **J. ZALIS ir L. ZUPERKA** MELROSE PARK, ILL. Tel. Melrose Park 745

Parsiduoda puiki Bučernė ir Grosernė, gerai apgyventoj vietoj, tarp lietuvių, lenkų ir čekų. Taipgi parsiduoda Bučernės ir Grosernės rakandai už labai mažą kainą. 536 W. 18th St., Chicago, Ill.

Tel. Drover 7169. **KREIPKITES** PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS **Steponas Markunas** Budavoju murinius ir medinius namus. Taisau senus, išpilu "konkritu" fundamentus ir saidvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmisltyti, jei kas nari budavoti, paimti gerą kontraktorių. 2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC. PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIJOLA. Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popiera stogams dengti ir t.t. PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

SUNKUS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia tau pyti pinigai ir ant drabužio. Gailima įgyti už \$5 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius ploščius, išėjusius iš mados ar truputį apnešiotus, vertės \$3! ir \$40.00.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS

Halsted ir 32-ra gatvė. VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI

Vodeviliaus permaina: Pan., Keltver. ir Subatoj. Paprastom dienom pirmas floras 10c, Balkonas 5c

Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

PASKOLINIMO ir BUDAVOJIMO

DRAUGIA

"ZIRGVAIKIO" ATIDARYS

NAUJA 19-ta SERIJA

Serodoj, Sausio-Jan. 13 d. 1915 m.

Prasidės 8-tą val. vakare

šios draugijos mieris yra pagelbėti įgyti nuosavybę su mažu kapitalu. Pasarga: Susirinkimai P. ir B. D. Z. kuomet gali ir nauji nariai prisirašyti, atsibuna kiekvieną sėdros vakarą. L. Azuko svet., 3301 Auburn Ave.

Kviečia visus KOMITETAS.

Lietuviški šokiai

Tik-ką išėjo iš spaudos 1 sąsiuva 5 lietuviškų šokių muzika del piano, ko mūsų jaunuoimėnė seniai pageldavo.

Lietuviški šokiai Sekanti:

1—Suktinis; 2—Polka-Koketka; 3—Agonėlė; 4—Noriu Miego; 5—Klumpakojis. Kaina su prisuntimu per pačią 50c. Mokesį galima prisųsti pato markėms 2 centinėms, adresuojant:

M. J. DAMIJONAITIS

901 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtėrimą išmokyti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike, už jo mažą atlygimą, kod ir būtiniausios vyras ar moteris gali užsimokėti.

Mokiname per laiškus (korespondenciją) tobuliausią metodą: kiekvienas išmokyta be vargo. Mokiname teipju kilaose dienomis ir vakarais. Platesnių žinių rašykite pas.

WAITCHES BROS.

1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

DOVANA DYKAI

PETER CONRAD, Lietuvis Fotografas

3130 S. Halsted St. Tel. Drover 6269 Chicago

DR. THOMPSON

Daktaras ir Chirurgas

Bridgeport, Conn.

966 Main Street,

Kalbama lietuviškai.

Tel. Haymarket 6212

Dr. W. Yuzskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas. Kas turit skaudancias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas

Dr. W. Yuzskiewicz

1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarė;

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 3 p.p.

Phone Drover 4247

Dr. J. Jonikaitis

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Rezidencija: 4613 So. Ashland Ave. (Town of Lake).

Valandos: 9—12 išryto

1—3 po pietų

6—9 vakarais.

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Tiesiog be persėdimo.

Laivas "KURSK" išplaukia iš New York į Archangelską šio mėnesio 18 DIENĄ.

KAINA \$47.

Pašportus parupiname

Kreipkitės žodžiu ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigus. Nueina gerai.

Imame pilną atsakomybę.

Juozas J. Szlikas

Dabar lankosi rytinėse valstijose, kaip "Naujienų" keliaujantis agentas.

Dabar jau jis lankosi Scrantone ir jojo apielinkėse. Vėliaus lankysis visoj Pennsylvaniajos valstijoje. "Naujienų" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienoms" prenumaratą. "N." Administracija.

J. BRANKIS

dabar lankosi apie New Yorką, Brooklyną ir jo apielinkes, kaip "Naujienų" keliaujantis agentas. "Naujienų" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienoms" prenumaratą.

"N-nų" Administracija.

NEPAPRASTOS DOVANOS! Kas užsirašys per mane dienrašči "Naujienas" ir prisųs \$5.00, tas gaus dovanų "Laisvę" arba "Keleivį" t. y. du laikraščius per metus laiko. Taigi už \$5.00 galit prie "Naujienų" dar pasirinkti vieną iš dviejų laikraščių: "Laisvę" ar "Keleivį. Pinigus eįskite šiuo adresu:

J. Brankis 183 Roebing Str Brooklyn, N. Y.

FILIP SURWILLO

kaipo "Naujienų" agentas yra įgaliotas rinkti "Naujienoms" prenumaratą Rochesterj ir jo apielinkėse.

"N-nų" Administracija.

LIETUVISKA APTIEKA

Pilnas Aptiekorius-provizorius iš Lietuvos S. VILIMAVICIUS

Užlaikau visokias lietuvišgyduoles, išplaudau receptus, kaip amerikoniškus, taip ir krajavų daktarų. Speciališkai duodame patarimus vyrų ir moterų paslaptingose ir užsi-senėjusiose ligose.

Prie aptiekos visada yra geras daktaras ir galite susikalbėti lietuviškai. Todel kreipkitės prie savųjų, kur jūs gausite teisingą patarnavimą.

339 Kensington Ave., Chicago.

Telephone West Pullman 659

Peter Miller, Jeweler

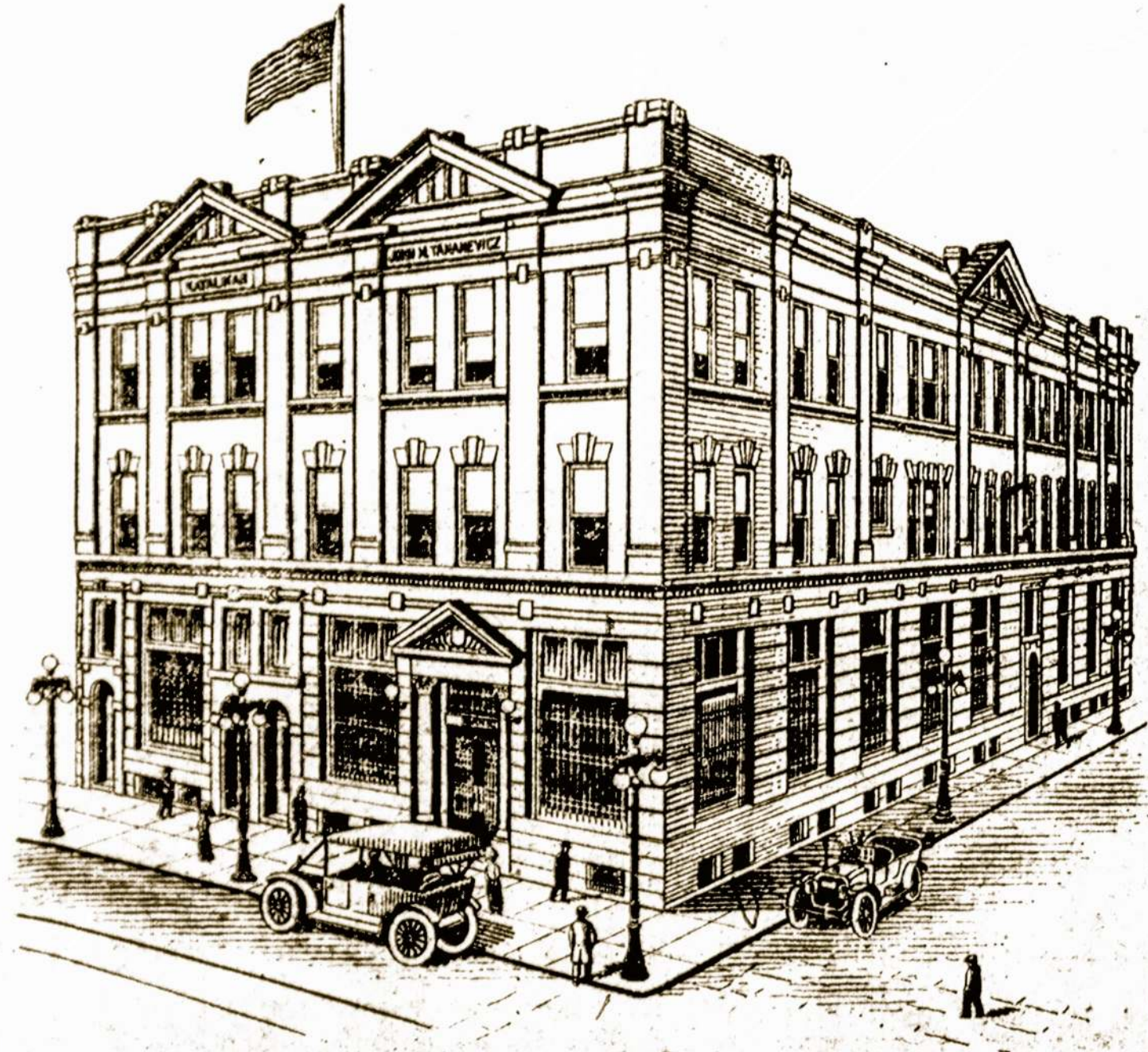
Lietuviškas akinų pririnkėjas. Egzaminavimas dykal. Didžiausias ir pigiausias išpardavimas. Užkvičiu visus lietuvius ant to didelio X-mas išpardavimo auksinių daiktų, dziegarių, lenciugų, spilkų ir t.t.

2256 W. 22nd St., arti Oakley ave. CHIGAGO.

Parsiduoda Bučernė ir Grosernė gerioj vietoj, apgyventoj lietuviams ir svetimtaučiams, arti Visų šventų bažnyčios. Gera progą. Atsisaukite į "Naujienų" ofisą

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Sausio Menesyje

TANANEVICZ SAVING S BANK Namai

Yra geras laikas perkelti savo pinigus į tikrai lietuviszką Banką, kuri žinoma visiems lietuviams netik Chicagoj, bet visoj Amerikoje ir Lietuvoj, taigi:

TANANEVICZ SAVINGS BANK

3249-53 So. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Si Banka yra 17 metų senumo ir jos vedėju ir savininku yra žinomas **Jonas M. Tananevicze.** Šitoje Bankoje atras kiekvienas kuomandagiausj patarnavimą.

Už pinigus padetus prieš 15 d. Sausio men. mokesime procentą nuo pirmos dienos Sausio men.

Tėvai tegu pasirūpina išimti bankines knygytes savo vaikams, broliams seserims, kiti savo mylimoms ypatoms. Galima pradėti taupyti nuo \$1 ir augščiau.

Tananevicz Savings Banke parduodama šipkortės į krajų ir iš ten į Ameriką. Taippat siunčiama į Lietuvą pinigai. Pinigų siuntimas gvarantuojamas.

SU BANKINIAIS REIKALAIŠ KREIPKITES Į

Tananevicz Savings Bank 3249-53 So. Morgan St. Chicago.